Undersøkelsesløftet

Modell for undersøkelsesarbeid, som skal bidra til økt medvirkning, raskere avklaringer og bedre differensiering.

17.09.26

Barnevernsforum

Agenda:

- Prosjektets bakgrunn
- Nasjonale utfordringer
- Prosjektets mandat
  - Økt medvirkning
  - Raskere avklaringer
  - Betre differensiering
- Modellen
- Mål
- Prosjektets organisering
- Status
- Erfaringer
  - Suksess
  - Utfordringer
- Spørsmål

Prosjektets bakgrunn

- TSU (Tiltak som undersøkelse)
- NOU 2023: 7

FONTENE

Forside Fontene forskning Fagartikler Kontakt oss Mer

«Velkommen til barnevernet. Hva kan vi gjøre for å hjelpe deg?»

Tenk deg at du er i kontakt med barnevernet. Du vet selv hva du trenger hjelp til og ønsker dette så raskt som mulig. Du er på flere møter der du forteller hva du ønsker av hjelp. Likevel opplever du at barnevernet bruker tre måneder på å bestemme om du får tilbud om hjelpetiltak eller ikke.

Fagartikkel

NOU Norges offentlige utredninger 2023: 7

Trygg barndom, sikker fremtid

Gjennomgang av rettssikkerheten for barn og foreldre i barnevernet

12.5.3 Ny modell for undersøkelsesarbeidet

Utvalget foreslår videre at det innføres en ny modell for undersøkelsesarbeidet, med en mer stegvis siling av saker, og der det tydeligere skilles mellom alvorlige og mindre alvorlige saker. Modellen består av følgende steg og beslutningspunkter fra bekymringsmeldingen mottas:

1. Umiddelbar vurdering av alvorlighetsgraden i bekymringsmeldingen. Barnevernstjenesten bør i løpet av 24 timer vurdere om det er behov for umiddelbare tiltak for å beskytte barnet.
2. Gjennomgang av bekymringsmeldingen innen 7 dager fra meldingen ble mottatt. Dette gjelder i tilfeller der det ikke er behov for umiddelbar handling. Barnevernstjenesten vurderer, på samme måte som innenfor dagens system og vilkår, om bekymringsmeldingen kan gi grunnlag barnevernstiltak og om det skal iverksettes en undersøkelse.
3. Avklaringsfase i undersøkelsen. Undersøkelsesfasen innledes med en avklaringsfase der barnevernstjenesten vurderer alvorlighetsgraden i saken og foretar en første vurdering av barnets behov. Formålet vil være å raskere avklare saker som gjelder mindre alvorlige forhold. Det bør senest, innen 30 dager fra meldingen ble mottatt, avklares om det bør settes inn hjelpetiltak, om saken kan henlegges eller om det bør iverksettes en mer helhetlig undersøkelse.
4. Helhetlig og grundig undersøkelse i alvorlige saker. I disse sakene kreves det en omfattende undersøkelse, der barnevernstjenestene må kartlegge barnets helhetlige situasjon og behov basert på kunnskapsmodellen for barnets beste i sentrum. Det må innen 3 måneder fra undersøkelsen startet, inkludert avklaringsfasen og i tråd med dagens system, avklares om det bør settes inn hjelpetiltak, sendes begjæring om tiltak til nemnda eller besluttes om saken kan henlegges.

Den krevende undersøkelsesfasen

Fra NOU 2023:

- Lite faglige vurderinger
- Lite fremdrift og systematikk
- Manglende informasjon og involvering
- Omfang ikke tilpasset alvorlighetsgrad
- Saker henlegges til tross for bekymring

Nasjonale utfordringer

Prosjektets mandat

Prosjektets mandat er å utvikle og implementere en modell for undersøkelsesarbeid i barneverntjenesten, sammen med barn, foreldre og andre involverte i familiens liv.

Modellen skal bidra til

- økt medvirkning og eierskap for barn og familier
- mer varige endringer for familien
- raskere og tydeligere avklaringer i undersøkelsesfasen
- bedre differensiering av undersøkelsesløp basert på alvorlighetsgrad og behov
- økt kvalitet i barnevernfaglige vurderinger
- mer målrettet og effektiv bruk av tilgjengelige ressurser

Økt medvirkning

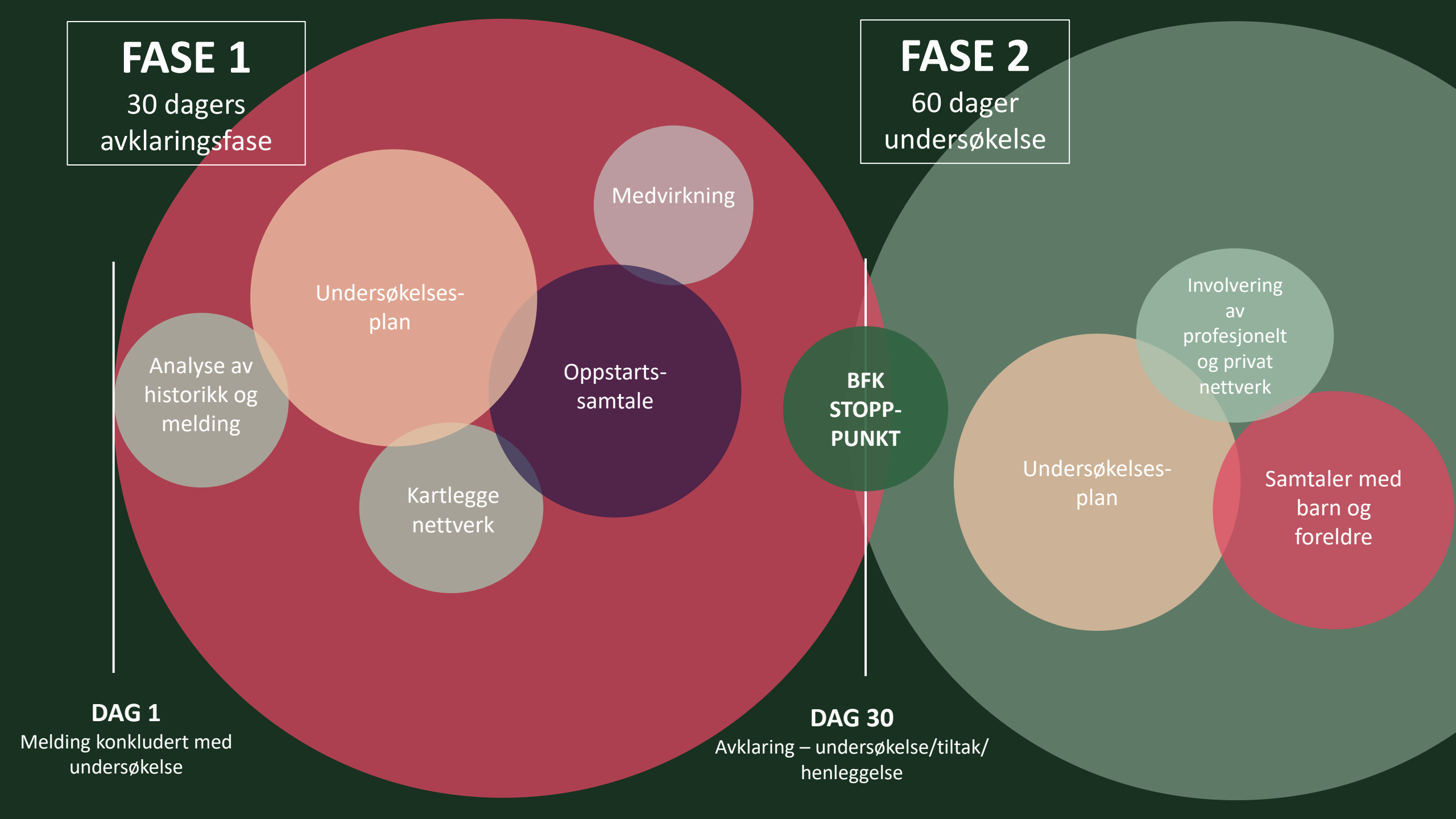
- Mer involvering av barnet og foreldrene
- Mer eierskap til egen sak
- Se familiens nettverk som en ressurs
- Mer varige endringer for familien

Raskere avklaringer

- Alle undersøkelser avklares etter 30 dager
- Kun de mest komplekse sakene undersøkes videre
- mer målrettet og effektiv bruk av tilgjengelige ressurser

Bedre differensiering

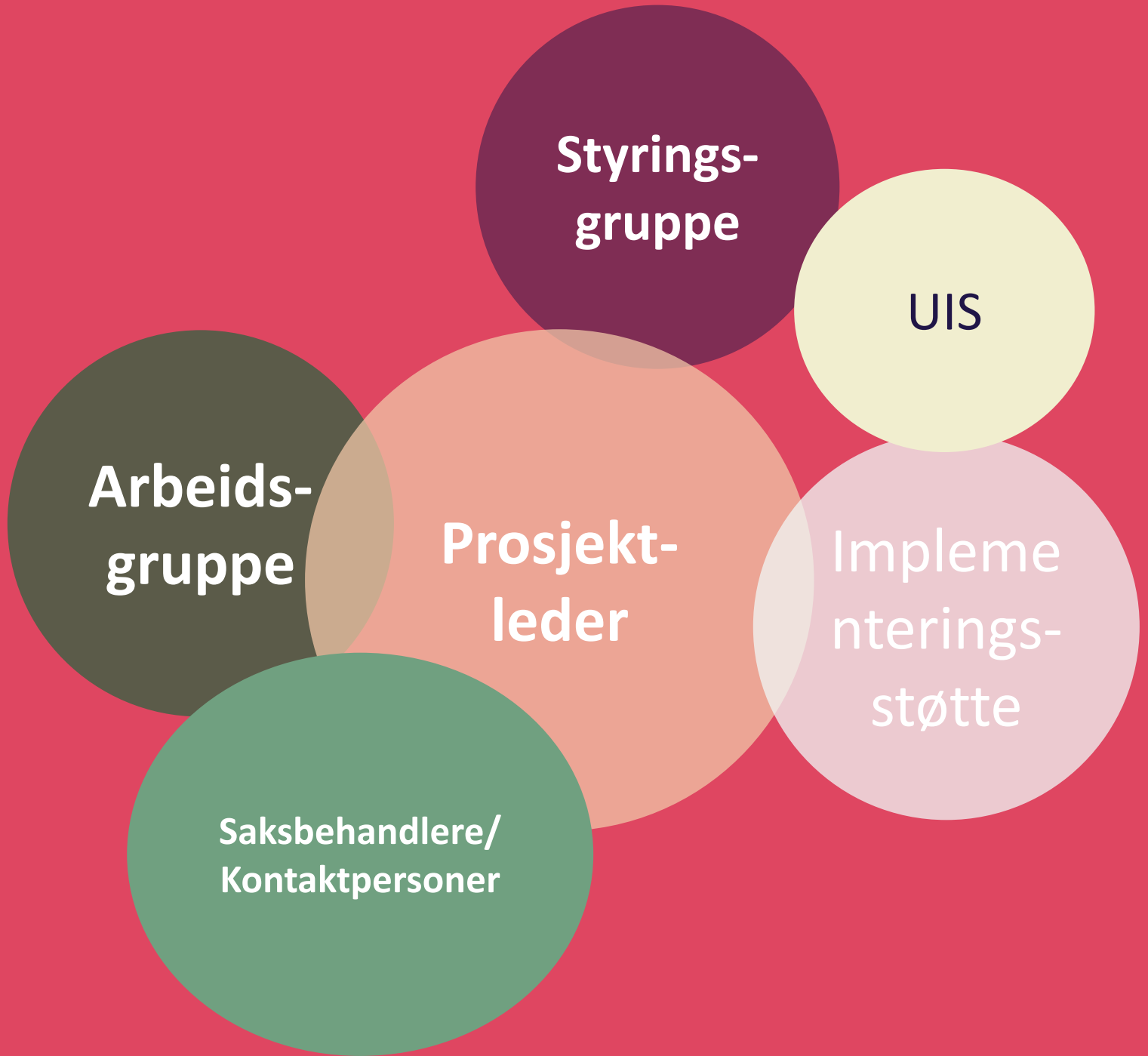
- Økt fremdrift og systematikk i undersøkelsesarbeidet
- Undersøkelsens omfang tilpasses alvorlighetsgraden
- Økt kvalitet i barnevernfaglige vurderinger

FASE 1
30 dagers avklaringsfase
Medvirkning
Undersøkelses-plan
Analyse av historikk og melding
Oppstarts-samtale
Kartlegge nettverk
BFK STOPP-PUNKT
FASE 2
60 dager undersøkelse
Involvering av profesjonelt og privat nettverk
Undersøkelses-plan
Samtaler med barn og foreldre
DAG 1
Melding konkludert med undersøkelse
DAG 30
Avklaring – undersøkelse/tiltak/ henleggelse

Mål

- Alle undersøkelser skal ha avklaringsfase på 30 dager
- Alle undersøkelser skal ha undersøkelsesplan
- Undersøkelsesplan skal inneholde barnevernsfaglig vurdering
- Og sendes ut innen en uke etter oppstart
- 50% av sakene skal konkluderes innen 30 dager

Prosjekt-organisering

Tidslinje 2026/2027

1
februar - april
Team 2 Sandnes

2
mai - august
Team 3 Sandnes

3
september - november
Team Randaberg

4
januar-mars
Team 4 Sandnes

5
April-juni
Team 1 Sandnes

6
Spredning og evaluering av prosjektet som helhet

Implementeringsmodul

Veien videre

Prosjektets status

Undersøkelsesmodellen skal styrke kvaliteten i undersøkelsesarbeidet gjennom økt medvirkning, tydeligere avklaringer og mer målrettet bruk av ressurser. Modellen legger til rette for differensierte undersøkelsesløp basert på alvorlighetsgrad og behov, og skal bidra til gode barnevernfaglige vurderinger.

Manualen beskriver struktur og fremdrift i fase 1 og fase 2, og er et praktisk arbeidsverktøy for planlegging og gjennomføring av undersøkelser i tråd med modellen.

Fase 1 er en utforskningsfase med mål om en avklaring av undersøkelsens utfall innen 30 dager. Målet er at ca. 50 % av undersøkelsene skal kunne konkluderes i denne fasen, enten ved henleggelse eller ved at tiltak iverksettes.

Innen én uke skal det lages og sendes en undersøkelsesplan som beskriver hva som skal avklares, hvordan informasjon skal innhentes og når stopp-punkt skal gjennomføres.

Informasjonsinnhenting skal være relevant og realistisk, med tidlig kartlegging av privat og profesjonelt nettverk.

Ved stopp-punkt sammen med fagleder vurderes ny informasjon, hva som er uavklart og om saken kan avklares innen den første fasen.

Innen dag 30 skal det tas et tydelig veivalg: avslutte saken, iverksette tiltak eller

Dag 1-7

Dette regnes fra meldingen er konkludert med undersøkelse.

Saksbehandler leser historikk i sak og bruker BFK (refleksjonsspørsmål) til å legge en plan for oppstart av sak.

I løpet av de første sju dagene etableres kontakt med foreldre/ barnet der det er mulig.

Dag 1-10

Oppstart med foreldre gjennomføres snarest.

Familien skal få tydelig informasjon om hva bekymringen gjelder, hva en undersøkelse innebærer, og hvilke rettigheter partene har. Det informeres samtidig om at det arbeides mot en 30-dagers avklaring i fase 1.

I oppstartsmøtet skal det rettes fokus på: Hva skal undersøkes og hvorfor, hvem som skal involveres, og hvordan undersøkelsen skal gjennomføres sammen med familien.

Undersøkelsesplanen utarbeides sammen med familien i oppstartsmøtet og sendes til partene senest to virkedager etter oppstart. Planen skal inneholde kort og relevant historikk, en presisering av bekymringen og hva som skal avklares innen 30 dager, planlagte aktiviteter og informasjonsinnhenting, hvordan barnet skal sikres medvirkning, tidspunkt for internt stopp-punkt, samt en kort barnevernfaglig vurdering knyttet til hvorfor vi skal undersøke det som er satt opp i planen.

Tips Når du får en ny undersøkelse må du huske å kalle inn fagleder til stopp-punkt, skrivefrist og undersøkelsesfrist i kalender.

Huskelapp med sentrale rettigheter

Barnets beste

Barnevernsloven § 1-3 – Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser etter loven.

Barnets rett til medvirkning

Barnevernsloven § 1-4 – Barnet har rett til å medvirke i alle forhold som angår det. Barnet skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og gis mulighet til å uttrykke sine synspunkter. Barnevernsloven § 12-3 – Barn som har fylt 15 år, er part i saken og har selvstendige partsrettigheter.

Foreldres rett til medvirkning og partsrettigheter

vurderes som relevant.

Innhenting av opplysninger Opplysninger innhentes med samtykke fra partene. Dersom samtykke ikke gis, må man sammen med fagleder ta en vurdering knyttet til å innhente uten samtykke. Innhenting kan skje muntlig per telefon eller skriftlig via digital post.	**Sjekkliste ved innhenting av opplysninger pr telefon:** • Avklar formålet med innhentingen – hva er det konkret som skal undersøkes? • Presenter deg selv, formålet med samtalen, informer om taushetsplikt samt at det foreligger samtykke/ikke foreligger samtykke fra foreldre. • Still konkrete og åpne spørsmål knyttet til bekymringen og det som skal avklares. Etterspør både beskrivende informasjon og faglige vurderinger. • Gjennomgå egne notater og få bekreftet at opplysningene som er gitt, er riktig forstått.
	Se eget samtykkeskjema for innhenting av muntlige opplysninger. *"Samtykke til innhenting av avklarende opplysninger" under kategori Samtykke.*

Stopp-punkt

Et stopp-punkt i tråd med barnevernfaglig kvalitetssystem (BFK) skal være en strukturert, faglig gjennomgang av saken for å sikre forsvarlig fremdrift, riktig risikovurdering og tydelig retning videre.

Fagleder er ansvarlig for å dokumentere denne vurderingen i journal. Vurderingen gjengis i ny undersøkelsesplan eller i vedtak etter endt undersøkelse.

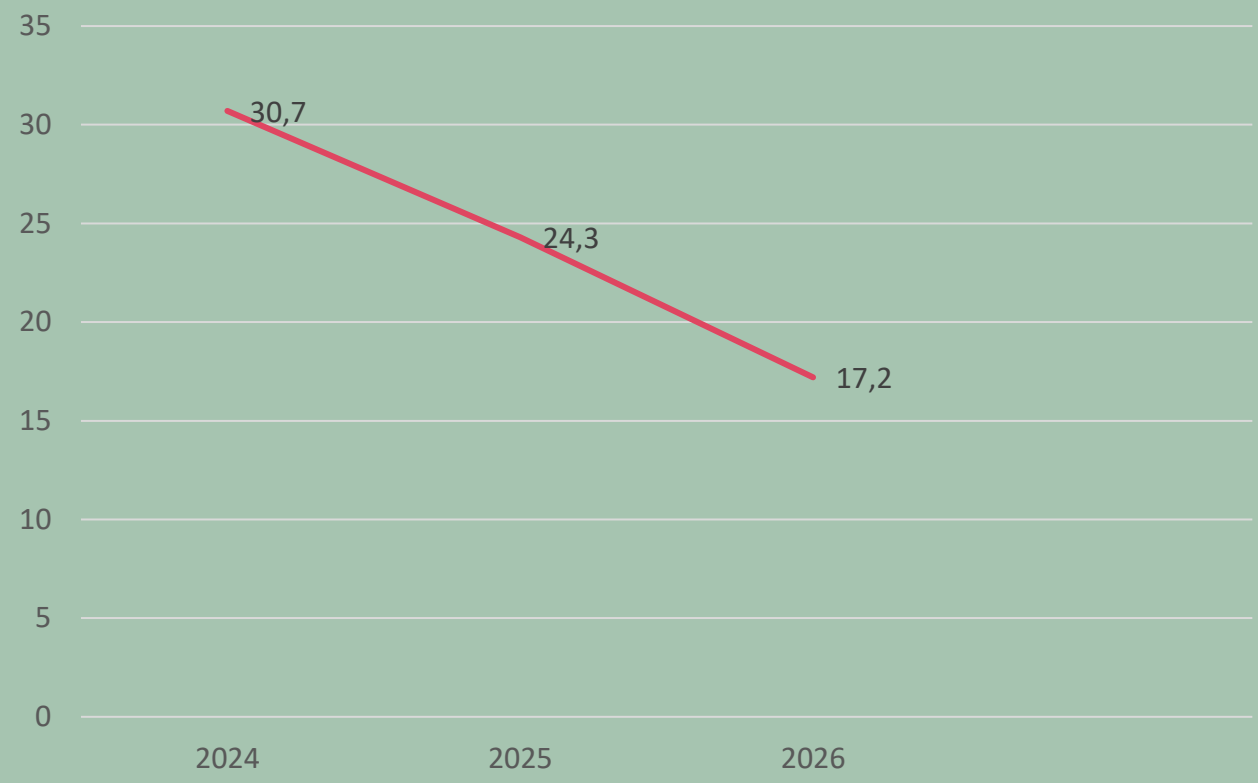
Et stopp-punkt inneholder:

- Oppsummering av innhentet informasjon
- Beskyttelsesfaktorer og risikofaktorer
- Barnets og foreldrenes syn og tanker
- Vurdering opp mot relevante områder i kunnskapsmodellen
- Bekymringens alvorlighetsgrad opp mot vilkår beskrevet i Lov om Barnevern §§ 3-1 eller 2-2.
- Veien videre

Tips Bruk BFKs refleksjonsspørsmål

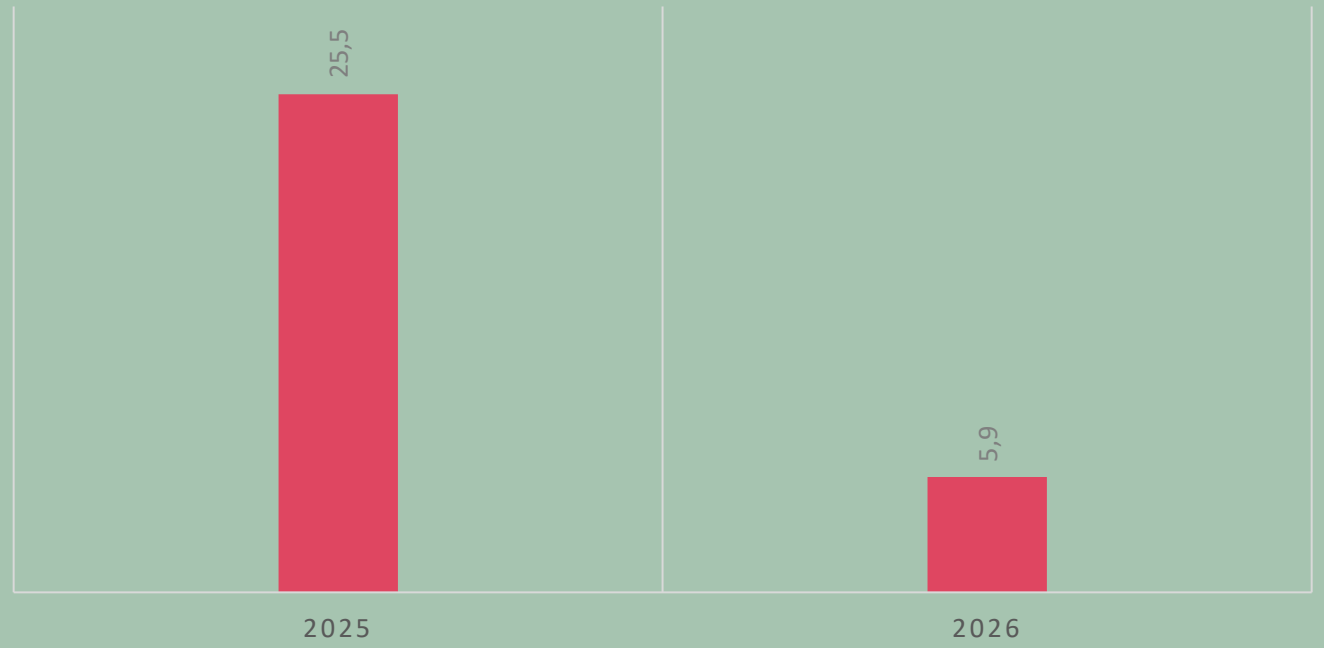
- Mandat og implementeringsplan
- Kick-off
- Maunal m. støttedokumenter
- Impementering i 2 team
- Evaluering etter hvert team

Antall dager fra mottatt bekymringsmelding til oppstartsmøte

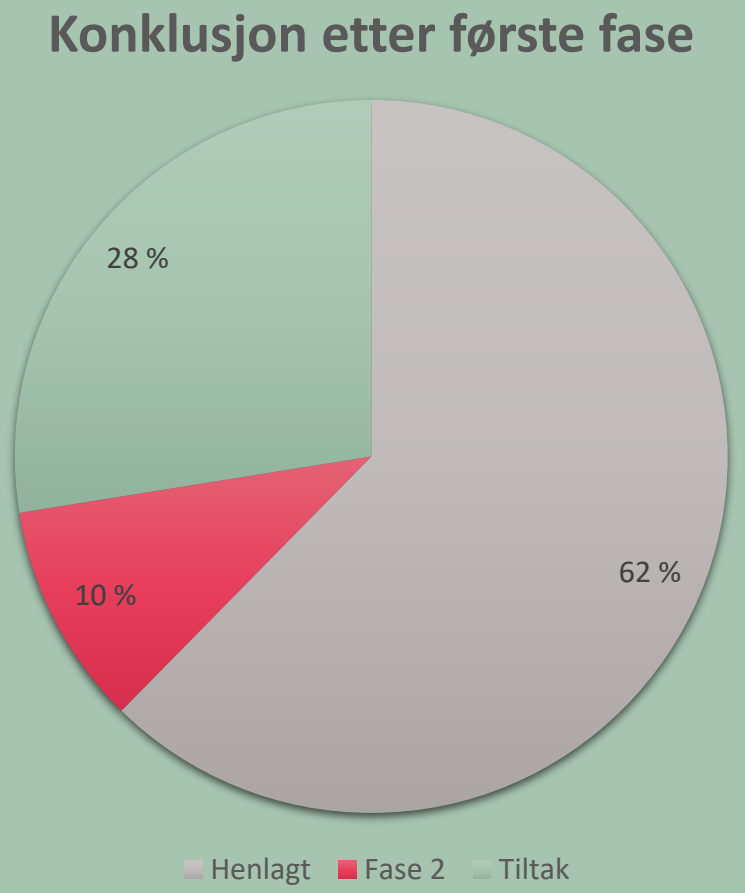

Tallene fra 2024 og 2025 er hentet fra egenkontrollen (LOT).
Tallene fra 2026 gjelder kun sakene som er gjennomført i tråd med prosjektet.

Antall dager fra oppstart med familien til undersøkelsesplan er sendt ut

2025: 75% av undersøkelsene har undersøkelsesplan (tall fra egenkontrollen)
2026: 100% av undersøkelsene har undersøkelsesplan (alle us. fra løftet)

Konklusjon etter første fase

Undersøkelsens totaltid

Fra bekymringsmelding er konkludert med undersøkelse, til undersøkelsen er konkludert

43,7 dager

Erfaringer fra saksbehandlerne

«Det blir litt verre før det blir bedre – men mer strukturert og effektivt etter hvert.»

– Team 2, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne

«Vi opplever mindre mas og færre telefoner fra foreldrene.»

– Team 2, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne

«Foreldrene er positive til en mer intensiv prosess.»

– Team 2, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne

«Undersøkelsesplanen gir oss en rød tråd i saken.»

«...det er nyttig å bruke planen selv, for å se hva som er vurdert og hensikten med møtet"

– Team 3, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne

«Rask oppstart gir mindre belastning for familien.»

«Foreldre tilbakemelder at de vet kva som skal skje, og at de forstår mer av hvorfor vi gjør som vi gjør.»

– Team 3, saksbehandler

Erfaring fra fagleder

«Kvaliteten på vurderingene øker tydelig når stoppunktene faktisk gjennomføres.»

– Team 3, fagleder

Erfaringer fra saksbehandlerne

«Frister for innhenting av opplysninger fungerer godt.»

– Team 2, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne

«Bedre dokumentasjon gjør det lettere for andre ansatte å sette seg inn i en sak.»

– Team 3, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne (Utfordringer)

«Den interne fristen for å sende ut planen kan oppleves som kort og stressende.»

– Team 2, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne (Utfordringer)

«Utfordrende å holde fristene om man har flere undesøkelser som starter samtidig"

– Team 3, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne (Utfordringer)

«Om et stopp-punkt utgår kan det være vanskelig å sikre at det avtales et nytt.»

– Team 2, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne (Utfordringer)

«Planarbeidet oppleves stressende i perioder med høyt tempo.»

– Team 3, saksbehandler

Erfaringer fra saksbehandlerne

FAMILIENS OPPLEVELSE

- Mindre belastning for familien
- Økt forståelse og involvering
- Raskere avklaringer- raskere hjelp
- Bedre relasjon

Erfaringer fra saksbehandlerne

EGEN ARBEIDSHVERDAG

- Mer effektiv jobbing
- Bedre struktur
- Raskere oppstart
- Bedre kvalitet i arbeidet
- Bedre samarbeid
- Bedre flyt i saker

Utfordringer

Nye forventninger & arbeidskultur

Motstand

Innhente familiens opplevelse

Sukssefaktorene

- Stegvis implementering
- Prosjektleder
- Samarbeid med Mediafarm
  - Mandat og implementeringsplan
- Utvikling sammen med saksbehandlere og fagledere
  - Fokus fra start av

Spørsmål til prosjektet?

Kontaktinformasjon:
Stine Storebø Bauge
Stine.storebo.bauge@sandnes.kommune.no
91 75 14 23